

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 153/2011-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 27. apríla 2011 predbežne prerokoval sťažnosť R. .P., K., zastúpeného advokátkou JUDr. E. G., K., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv zaručených v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 164/2010 z 30. novembra 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť R. .P. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. marca 2011 doručená sťažnosť R. .P., K. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. E. G., ktorou namieta porušenie svojho práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Cdo 164/2010 z 30. novembra 2010.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že 13. novembra 2007 podal sťažovateľ Okresnému súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) proti obchodnej spoločnosti P., a. s., B., organizačná zložka P., a. s., divízia V. – odštepny závod, K. (ďalej len „žalovaná“) žalobu, ktorou sa domáhal zaplatenia sumy 6 638,78 € z titulu náhrady nemajetkovej ujmy za porušenie svojich osobnostných práv v zmysle § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka v dôsledku uverejnenia ilustračnej fotografie jeho nahej postavy na titulnej strane denníka Korzár 12. decembra 2006 v spojení s nadpisom článku *„Exhibicionista sa v sobotu ukájal v električke, v nedeľu na internáte.“*

Okresný súd rozsudkom sp. zn. 18 C 235/2007 z 5. marca 2009 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) žalobu sťažovateľa zamietol a zaviazal ho na náhradu trov konania.

Proti rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, pretože podľa jeho názoru prvostupňový súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci. V odvolaní sťažovateľ poukázal okrem iného na to, že uverejnenie jeho *«nahej rozpoznateľnej fotografie bolo ilustrované pri dehonestujúcom článku s veľkým nadpisom („Exhibicionista sa v sobotu ukájal v električke, v nedeľu na internáte“), ktorý sa týkal sexuálnej deviácie iného občana. Aj keď sa textový obsah článku nijako netýkal sťažovateľa, budil na prvý pohľad dojem, že sa priamo dotýka osoby sťažovateľa.»*. Súčasne vyjadril svoj nesúhlas s konštatovaním okresného súdu, že v konaní nepreukázal, že *„zásah zo strany žalovanej, vzhľadom na jeho intenzitu, trvanie, ohlas v rodine alebo na pracovisku bol objektívne spôsobilý privodiť mu ujmu v značnej miere a preto v konaní neboli splnené zákonné podmienky pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy tak, ako to predpokladá ustanovenie § 13 ods. 2 OZ“*. Sťažovateľ tiež v odvolaní vysvetlil dôvody, pre ktoré sa v žalobe nedomáhal satisfakcie vo forme ospravedlnenia, ktorá podľa úvahy okresného súdu v tomto prípade prichádzala do úvahy.

O podanom odvolaní rozhodol Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom sp. zn. 2 Co 189/2009 z 29. októbra 2009 tak, že rozsudok okresného súdu

potvrdil. Sťažovateľ považuje rozhodnutie krajského súdu za neúplné a nesprávne, pretože krajský súd len v celom rozsahu prevzal odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa a vôbec sa nevysporiadal s námietkami sťažovateľa uvedenými v odvolaní.

Podľa sťažovateľa okresný súd aj krajský súd „*nesprávne posúdili podmienky vzniku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, a preto podal sťažovateľ v zákonom stanovenej lehote dovolanie, s návrhom zrušiť rozsudok v celom rozsahu a vec vrátiť na ďalšie konanie.*

Prípustnosť dovolania odvodzoval ustanovením § 237 písm. f) O. s. p., pretože mal za to, že postupom súdu mu jednak bola odňatá možnosť konať pred súdom a taktiež mal za to, že postupom súdu došlo zároveň k porušeniu jeho ústavného práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 45 ústavy SR ako aj k porušeniu základného práva na ochranu súkromia v zmysle čl. 16 ods. 1 a ochranu ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a ochranu mena v zmysle čl. 19 ods. 1, 2 Ústavy SR, ktorému v tomto konaní vôbec nebola poskytnutá ochrana.“

Najvyšší súd dovolanie sťažovateľa odmietol uznesením sp. zn. 6 Cdo 164/2010 z 30. novembra 2010 (ďalej len „napadnuté uznesenie“), čím podľa jeho názoru porušil jeho základné právo na súdnu ochranu, pretože odmietol tento opravný prostriedok bez toho, aby ho meritórne preskúmal. Najvyšší súd v napadnutom uznesení uviedol, že na jednej strane krajskému súdu „*nie je možné nič vytknúť, no na druhej strane sa však nezaoberal vecnou správnosťou rozhodnutia a nezaoberal sa správnosťou právneho hodnotenia odvolacieho súdu, pretože dospel k záveru, že dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu nie je procesne prípustné*“. Podľa sťažovateľa sú právne závery najvyššieho súdu uvedené v napadnutom uznesení „*v extrémnom nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami (aj skutkové zistenia z vykonaných dôkazov nevyplývali)*“.

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd na základe dôvodov uvedených v sťažnosti rozhodol takto:

„*1. Najvyšší súd SR v konaní vedenom pod sp. zn.: 6Cdo/164/2010 odmietnutím dovolania proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach sp. zn.: 2Co 189/2009 z 29. októbra*

2009 porušil právo sťažovateľa R. P. na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn.: 6Cdo/164/2010 z 30. novembra 2010 sa v plnom rozsahu zrušuje a vec sa vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.

3. Sťažovateľovi R. P. sa priznáva náhrada trov právneho zastúpenia.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť sťažovateľa prerokoval na neverejnom zasadnutí a preskúmal ju zo všetkých hľadísk uvedených v § 25 ods. 2 citovaného zákona.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného

práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

V súlade s uvedenými zásadami ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde a skúmal, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Sťažovateľ v sťažnosti namietal porušenie svojho práva na spravodlivý proces zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením, ktorým najvyšší súd odmietol jeho dovolanie ako neprípustné.

Ústavný súd už uviedol, že: „Predpokladom uplatnenia práva na spravodlivý proces, ktoré sa zaručuje čl. 6 ods. 1 dohovoru, je nezávislosť a nestrannosť súdu. Formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru“ (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

Právo na súdnu ochranu sa v občianskoprávnom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom vrátane dovolacích konaní. V dovolacom konaní procesné podmienky upravujú ustanovenia § 236 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“).

V rámci všeobecnej úpravy prípustnosti dovolania proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu z ustanovenia § 237 OSP výslovne vyplýva, že dovolanie je prípustné, len pokiaľ ide o prípady uvedené pod písm. a) až g) tohto zákonného ustanovenia. Dovolanie je prípustné aj proti rozhodnutiu odvolacieho súdu v prípadoch uvedených v § 238 OSP.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmania vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00).

Ústavný súd z tohto hľadiska preskúmal napadnuté uznesenie, pričom nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup najvyššieho súdu nemajúci oporu v zákone.

V relevantnej časti svojho rozhodnutia najvyšší súd uviedol, že: *«V danom prípade dovolaním žalobcu nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ale taký potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že*

dovolanie proti nemu je prípustné. Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nerozhodoval, preto ani nevyslovil právny názor, ktorým by boli súdy viazané. Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie žalobcu nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O. s. p. procesne prípustné.

Dovolanie žalobcu by mohlo byť procesne prípustné, len ak by konanie, v ktorom bol vydaný napadnutý rozsudok, bolo postihnuté niektorou zo závažných procesných väd uvedených v § 237 O. s. p. Povinnosť skúmať, či konanie nie je zaťažené niektorou z nich, vyplýva pre dovolací súd z ustanovenia § 242 ods. 1 O. s. p. Dovolací súd sa preto neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O. s. p., ale sa zaoberal tiež otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O. s. p. Toto ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (aj rozsudku) odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Treba uviesť, že z hľadiska § 237 O. s. p. sú právne významné len tie procesné nedostatky, ktoré vykazujú znaky procesných väd taxatívne vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia. Iné vady, i keby k nim v konaní došlo a prípadne aj mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, nezakladajú prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia. Z hľadiska posúdenia existencie niektorej z procesných väd v zmysle § 237 O. s. p, ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, nie je pritom významný subjektívny názor účastníka, že v konaní došlo k takejto vade, ale len jednoznačné, všetky pochybnosti vylučujúce zistenie, že konanie je skutočne postihnuté niektorou z taxatívne vymenovaných väd.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. O vadu, ktorá je z hľadiska ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p. významná, ide len v tom

prípade, ak išlo o postup nesprávny (z hľadiska zachovania postupu súdu určeného zákonom alebo ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi) a ak sa tento postup súdu prejavil v priebehu konania, t. j. v činnosti, ktorá vydaniu konečného súdneho rozhodnutia predchádzala. Postupom súdu „v priebehu konania“ preto nie je vlastný rozhodovací akt, ktorý má za úlohu priebeh konania zhodnotiť.

Žalobca v dovolaní namietal, že konanie pred odvolacím súdom trpí závažnou procesnou vadou uvedenou v ustanovení § 237 písm. f/ O. s. p. z dôvodu, že odvolací súd mu odňal možnosť konať pred súdom tým, že neodôvodnil (riadne) svoje potvrdzujúce meritórne rozhodnutie.

Podľa § 157 ods. 2 O. s. p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, toho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Toto zákonné ustanovenie je potrebné z hľadiska práva na súdnu a inú právnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (uverejnenom v Zbierke zákonov Slovenskej republiky formou oznámenia FMZV pod č. 209/1992 Zb.), vykladať a uplatňovať s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri napr. rozsudok Garcia Ruiz v. Španielsko z 21. januára 1999, § 26) tak, že rozhodnutie súdu musí uviesť dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci. Z citovaných článkov ústavy a dohovoru však nemožno vyvodzovať, že dôvody uvedené súdom sa musia zaoberať zvlášť každým bodom, ktorý niektorý z účastníkov konania môže považovať za základný pre svoju argumentáciu (mutatis mutandis I. ÚS 56/01).

Povinnosť súdov rozhodnutia odôvodniť spôsobom uvedeným v § 157 ods. 2 O. s. p. je jedným z princípov riadneho a spravodlivého procesu vyplývajúcich z článku 36 a nasledujúcich Listiny základných práv a slobôd, ktorý predstavuje súčasť práva na spravodlivý proces. Z odôvodnenia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami

a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Stav, kedy rozsudok nespĺňa náležitosti uvedené v § 157 ods. 2 O. s. p., vo svojich dôsledkoch vedie k tomu, že sa stáva nepreskúmateľným. Otázku nemajetkovej ujmy v peniazoch pri práve na ochranu osobnosti upravuje Občiansky zákonník v ustanoveniach § 13 ods. 2 a 3. Podľa ustanovenia § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa ods. 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Úvaha súdu o tom, či bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, musí vychádzať z posúdenia všetkých okolností konkrétnej veci.

Obsah rozhodnutia odvolacieho súdu zodpovedá týmto zákonným požiadavkám. Odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa o zamietnutí žaloby na ochranu osobnosti v zmysle § 219 O. s. p. V uvedenom prípade sa musel preto v odôvodnení vysporiadať so všetkými otázkami a námietkami (uvedenými v odvolaní) majúcimi podstatný vplyv na rozhodnutie o veci, pokiaľ nevyužil možnosť poskytnutú mu Občianskym súdnym poriadkom v ustanovení § 219 ods. 2, podľa ktorého, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Odvolací súd uviedol rozhodujúci skutkový stav, opísal priebeh konania, stanoviská oboch procesných strán k prejednáwanej veci, vysvetlil čoho sa žalobca odvolaním domáhal a čím v odvolacom konaní argumentoval a uviedol právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Stručne vysvetlil v akých skutkových zisteniach vidí dôvod nesplnenia podmienok predpokladaných ustanovením § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Uviedol, že neprimeraný zásah v rozpore s oprávnenými záujmami žalobcu do jeho osobnostného práva vzhľadom ku svojej intenzite a trvaniu, nemal za následok zníženie dôstojnosti a vážnosti v spoločnosti žalobcu y značnej miere. Prijaté právne závery (dovolací súd sa ich správnosťou nezaoberal) tiež stručne vysvetlil. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolacieho súdu nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Najvyšší súd Slovenskej republiky vzhľadom k vyššie

uvedeným skutočnosťami dospel k záveru, že skutkové a právne závery odvolacieho súdu nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, a že odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu ako celok spĺňa parametre zákonného odôvodnenia. Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalobcu.

Pokiaľ dovolateľ zastáva názor o odňatí možnosti pred súdmi konať nesprávnym právnym posúdením veci, dovolací súd poznamenáva, že § 237 písm. f/ O. s. p. odňatie možnosti konať pred súdom výslovne dáva do súvislosti s faktickou činnosťou súdu, a nie s jeho právnym hodnotením veci zaujatým v napadnutom rozhodnutí, právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je v rozhodovaní Najvyššieho súdu Slovenskej republiky považované za relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesné prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.); zhodne je ale zastávaný názor, že (ani prípadné) nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov samo osebe nezakladá zmätočnosť rozhodnutia a nie je procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p., lebo (ani prípadným) nesprávnym právnym posúdením veci súd účastníkovi konania neznemožňuje realizáciu žiadneho jeho procesného oprávnenia a neodníma mu možnosť pred súdom konať. I keby tvrdenia dovolateľa o nesprávnom právnom posúdení veci boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľom vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 237 O. s. p.

Pokiaľ ide o námietku žalobcu spochybňujúcu úplnosť zistenia skutkového stavu veci, či nesprávnosť skutkových zistení, treba uviesť, že v zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 O. s. p. dôvodom dovolania nemôže byť samo osebe nesprávne skutkové zistenie. Dovolanie totiž nie je „ďalším“ odvolaním, ale je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným na nápravu len výslovne uvedených procesných (§ 241 ods. 2 písm. a/ a b/ O. s. p.) a hmotnoprávných (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.) väd. Preto sa dovolaním nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery je oprávnený dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd, ktorý za tým účelom môže vykonávať dokazovanie (§ 213 O. s. p.). Dovolací

súd nie je všeobecnou treťou inštanciou, v ktorej by mohol preskúmať akékoľvek rozhodnutie súdu druhého stupňa. Preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, a to ani v súvislosti s právnym posúdením veci, nemôže dovolací súd už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože – na rozdiel od súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu – nemá možnosť podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní tieto dôkazy sám vykonávať, ako je zrejmé z obmedzeného rozsahu dokazovania v dovolacom konaní podľa ustanovenia § 243a ods. 2, in fine O. s. p. (arg. „dokazovanie však nevykonáva“).

Nedostatočnosť skutkových zistení a nesprávne hodnotenie vykonaných dôkazov môžu mať (v prípade ich opodstatnenosti) dopad na vecnú správnosť rozhodnutia, avšak ani skutočnosť, že by súdy z takýchto skutkových zistení (prípadne) vychádzali, nezakladá prípustnosť dovolania žalobcu podľa tohto ustanovenia.

Vzhľadom na uvedené možno preto dospieť k záveru, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O. s. p. a dovolací súd nezistil ani existenciu žiadneho ďalšieho dôvodu obsiahnutého v taxatívnom výpočte pod písmenami a/ až g/ § 237 O. s. p. Dovolanie v tejto veci preto ani podľa týchto zákonných ustanovení prípustné nie je...

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O. s. p. ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O. s. p. (či už to účastník namieta alebo nie), neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie podmienok prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 O. s. p., ale sa zaoberal aj otázkou, či podané dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O. s. p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (rozsudku alebo uzneseniu) odvolacieho súdu, ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia. Dovolateľ nenamietal, že by v danom konaní došlo k niektorej z týchto väd a existencia vady tejto povahy nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu, výroku o práve na náhradu trov konania, preto nemožno vyvodiť ani z tohto zákonného ustanovenia...

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne

právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.) je síce prípustným dovolacím dôvodom (ktorý možno uplatniť vtedy, ak je dovolanie prípustné), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nemôže založiť. Dovolanie je v ustanoveniach Občianskeho súdneho poriadku upravené ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nemožno podať proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu; pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky prípustnosti dovolania, nemožno napadnuté rozhodnutie podrobiť vecnému preskúmaniu a preto ani zohľadniť prípadné vecné nesprávnosti rozhodnutia. I keby tvrdenia žalobcu boli opodstatnené (dovolací súd sa nimi z tohto hľadiska nezaoberal), ním uvádzané skutočnosti by mali za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia (výroku), nezakladajú ale prípustnosť dovolania podľa § 237 O. s. p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd použil na zistený skutkový stav správny právny predpis a či ho aj správne aplikoval, prichádzalo, do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesné prípustné. O takýto prípad ale v tejto veci nejde. Pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky prípustnosti dovolania, nemožno napadnuté rozhodnutie podrobiť vecnému prieskumu.

Vzhľadom na uvedené obmedzilo sa dovolacie konanie iba na fázu zisťovania podmienok prípustnosti dovolania a nemohlo pokročiť do ďalšej fázy, t. j. preskúmania vecnej správnosti napadnutého rozsudku (výroku o trovách konania), ktorú nesprávnosť dovolaním žalobca namietal.

Keďže v danom prípade dovolanie proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu vo veci samej nie je podľa § 238 O. s. p. prípustné a vo veci trov konania dovolanie z ustanovení § 239 O. s. p. nevyplýva, a v dovolacom konaní nevyšlo najavo, že by konanie na súdoch nižších stupňov bolo postihnuté vadami uvedenými v § 237 O. s. p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu podľa § 243b ods. 5 O. s. p, v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p., ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nieje tento opravný prostriedok prípustný, odmietol. S poukazom na právnu úpravu dovolacieho konania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti tak, ako to namietal žalobca v podanom dovolaní.»

Ústavný súd konštatuje, že právny názor najvyššieho súdu o neprípustnosti dovolania je v napadnutom rozhodnutí zdôvodnený vyčerpávajúcim spôsobom a presvedčivo.

V odôvodnení napadnutého rozhodnutia najvyšší súd dostatočným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré bolo potrebné dovolanie sťažovateľa odmietnuť ako procesne neprípustné.

Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší súd (*mutatis mutandis* II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96).

Pokiaľ sa sťažovateľ s právnym názorom najvyššieho súdu v otázke akceptácie vyslovenej neprípustnosti ňou podaného dovolania nestotožňuje, ústavný súd napokon dodáva, že otázka posúdenia podmienok dovolacieho konania je otázkou zákonnosti a jej riešenie nemôže viesť k záveru o porušení sťažovateľom označených práv.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd vyhodnotil argumentáciu sťažovateľa odôvodňujúcu porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru ako nedostatočnú na to, aby na jej základe bolo možné v prípade prijatia sťažnosti na ďalšie konanie zistiť a preskúmať spojitost medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu a namietaným porušením označeného práva. Napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu nemôže byť v takej príčinnej súvislosti s namietaným porušením práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru aj preto, že toto porušenie sa nedá vyvodiť iba z určitého výkladu a aplikácie platných procesných noriem upravujúcich postup občianskoprávných súdov v opravných konaniach (podobne aj I. ÚS 66/98, II. ÚS 811/00).

Ústavný súd preto sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. apríla 2011